

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábos
peltisor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
:: kiadóhivatal ::**

**Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::**

A hétről.

Április 25. Sárosvármegye közönsége mára ébredve nem is sejti, hogy mily szép ünnepnap virrad rá.

A mai nap 25-ik évfordulója egy katonai erényekben, a haza iránt lerótt kötelességeknek teljesítésében, hazafias önfeláldozásban gazdag pályának. Huszonöt éves pályája évfordulójának megülésére, különösen ha az állás oly felelősségteljes s jól vagy rosszul való betöltése egész vidékekre, egész országra birhat kihatással — jogot formálhat a pályafutó minden tisztelője, állása kihatásának minden érdekeltje.

Már ezen a címen is meg kell ülnünk a mai történelmi napot, amelyen *József főherceg 8 Fensége katonai pályafutásának 25-ik évfordulójához ért.*

Nekünk sárosiaknak azonban más jogcímünk is van az ünnepléshez. Nemcsak az Uralkodó Ház tagjával szemben érzett hódolat, nemcsak a *legmagyarabb* főherceg iránt érzett s magyar szívünk egész teljéből fakadó meleg szeretet címén ünneplünk ma, hanem az asszonyainkat, gyermekeinket, házainkat, földjeinket önfeláldozóan védő Hős iránt érzett szeretet, elismerés, csodálat és hála jogán is.

Nem lehetünk jelen mindnyájan a szű-

kebb ünnepi körben, de szívünk szeretetét, lelkünk háláját hadd vigye hozzá a tavaszi szellő, s suttogjon, beszéljen neki az Ót szerető, a Neki hálás Sárosról, amely a mai napon részt kér az ünnepből a legszentebb jogon, a *szeretet s a hála* jogán.

*

Itt, hol az egész figyelem a közeli harc-tér eseményei felé fordul, tulajdonképen alig vesszük észre, hogy mi történik nálunk a front mögött. Pedig csak ki kell mennünk a szabadba s nem fogadhatjuk az eseményeket minden meghatottság nélkül.

Gyönyörű, megható látvány. A békés szántóvetők munkáját átvette a katona. Ugyanaz a katona, aki egynéhány órával azelőtt fedezékéből jól irányzott lövésekkel ritkította az ellenség sorait, most az ekeszarvát fogja s forgatja a humust. Így gondoskodik ugyanaz a katona a megélhetésünkről, aki védi javainkat. Igazi hősök, akik nemcsak életüket áldozzák érettünk, nemcsak a messze, hanem a közeli jövőt is biztosítják számunkra.

A tavaszi járványok ellen főerőnk a tisztaság. Minden hely, ahol a közönség megfordul, tartózkodik, takarított legyen. A tisztaság megöli a betegségek csíráit.

TÁRCA.

Utolsó üzenet.

Anyám, az álmaim megint sötétek,
A gond madara ismét lelkemre szállt.
Pedig úgy-e, most arra tifeledek
A tavasz ujjong... nyílnak az orgonák?

Mily jó is volna most otthon lenni,
Anyám, a csókok ma úgy hívogat.
Meggyógyulnék, tudom, ha újra látnám
Kis ablakunkban a virágokat.

Ugy megpihennék ölelő karodban,
Kisírnám magam édes kebleden.
Oly könnyű lenne mindentől megválni,
Ha te fognád le megtört két szemem.

De lásd, nincs aki megvigasztaljon,
Pedig be sokszor fájó könnyem hull,
Ha csókravágyó tavasz-éjeken
Sáncokban fekszem hajléktalanul.

Csak egy régi imakönyv őrzi még
Fájó életem e sok bús estén.
Ez ó imakönyv a talizmánom,
Szeretteimtől messze-messze esvén.

Ebből tanítád az első betűt
Imádott, drága, édes jó anyám!

És e mellett sóhajt keblem végsőt
A szomorúságok szent alkonyán.
Ó, mert látod, oly szegény a fiad,
Mint vak koldus az utcák szögletén.
Gyöngye vállát durva bornyú nyomja
És most beteg szegény! *Biró László.*

Képek.

Északi harctér, 1915. április hó.

Húsvét vasárnapja... Langyos tavaszi szellő, a nap égető ragyogással tűz le a tiszta azurról. Éjjel 12 órakor volt az utolsó tüzelés, azóta mintha béke napja virradt volna fel a szeretet ünnepével. Éjjel óta nem hallik puskaropogás. Éjjel óta meleg csend fekszi meg a vérrel ázott csatateret.

Az éjjeli tüzeléskor, a hold sápadt fényénél fehér zászlót tűztek ki az oroszok. Nyolcvan lépésnyire fekvő megerősített fedezékükből átkiabáltak mihozzánk, a szeretet Istene nevében kértek, hogy a két ünnepnapon ne bántuk egymást. Elég vér folyt eddig a kopár domboldalon. Szenteljük e két ünnepet a szeretet Istenének, ünnepljük úgy, mint ahogy azt krisztusi tanok kívánják.

A jó magyar bakának szíve van, a jó magyar baka letette a fegyvert.

KÖZIGAZGATÁS.

Alispáni negyedévi jelentés.

SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJÁNAK április hó 22-ikén megjelent száma közli Tahy József alispán évnegyedi jelentését, amely e hó 26-ikán kerül a vármegye közgyűlésének tárgyalása alá. E jelentésből a következőket vesszük:

A hadiállapot által támasztott fokozott követelmények ellátása, az egymást szünet nélkül követő különféle hadiszolgáltatások és szükségletek kielégítése, a hadbavonultak családtagjainak segélyezése s egyáltalán a hadiállapot által sújtott lakosság helyzetének enyhítése oly sok és nehéz munkával terhelte és terheli a közigazgatási tisztviselőket s a községi- és körjegyzőket, hogy a legnagyobb elismerés illeti őket azon valóban dicséretet érdemlő s fáradtságot nem ismerő önfeláldozó buzgalmukért és szorgalomért, mellyel egyéb rendszeres közigazgatási teendőik mellett ezen feladatoknak is gyorsan és sikeresen igyekeztek megfelelni.

A hadiállapottal összefüggő jelenségekre nézve jelenti, hogy az ellenség az első betörés után, mult évi december 10-ikén kivonult vármegyénkből, azonban, sajnos, még ugyanezen hó végével ismét betört s azóta vármegyénk északi részét újból megszállva tartja. Az ellenség betörése következtében a felsővízközi főszolgabírói hivatal ezévi január 29-ikén második ízben is elköltözni kényszerült Felsővízközről s azóta Girálton működik. A hadiállapot gyors változása számos község rögtöni kiürítését vont maga után, miközben, sajnos, sokan csak

Hajnalig csend volt. Kora reggel golyózápor helyett szivar-, cigarettasző hullt át egyik fedezékéből a másikba, pálinkás butykosok vutkis tüvegekkel cserélődtek el, felhangzott a szent ének. Változva énekeltek, a magyarok s az oroszok egymás himnuszait méla megértéssel hallgatták a rajvonalba.

A meleg napsugár kicsalta a harcosokat a fedezékekből. A fedezékek előtt és mögött barna magyar fiúk, szálas orosz legények sűtkéreztek.

Délre már leveleket irogattak egymásnak a rajvonalak, délután átmászták a rajvonalak előtti drótsövényeket és a két rajvonalközötti semleges területen meleg kézszerítással kivántak egymásnak kellemes ünnepeket az ádáz ellenségek.

A drótsövények közötti harcosok száma egyre növekszik, már két csoportban állanak vegyesen oroszok s mieink, 300—400-an lehetnek már. Mosolygó arccal, szélesen gesztikulálva tárgyalják a háború eseményeit, nagyokat nevetnek egymás viccein.

Lassan leszáll a szürkület, kiki visszamegy saját fedezékébe.

A jó magyar fiúk tovább beszélgetnek késő éjszakáig.

Másnap ugyanezen képek ismétlődnek meg számosabb résztvevővel.

Harmadnapra, amikor megint elkezdődik a

legszükségesebb dolgait vihették magukkal, sőt e községek számos lakosa csak a pusztai életét menthette meg. A kilakoltatás folytán a felsővízközi s részben a giráltsi és bártfai járásokból elvonult lakosságot sürgősen el kellett helyezni. E tekintetben az összes közigazgatási hatóságok ernyedetlen munkásságot fejtettek ki, miáltal sikerült a télvíz idején való elköltözéssel együttjáró sok szenvedést és nyomort annyira amennyire enyhíteni, s nem csupán a kilakoltatott lakosságot más községekben elhelyezni, de azok háziállatai részére is megfelelő ellátást biztosítani. A szarvasmarhák egy része a kisszebeni földművesiskola istállóiban, többi része pedig nagybárára a vármegye többi részeinek kisgazdáinál lett elhelyezve.

Maga a lakosság, miután egyrészt átmenetileg Eperjesen lett elszállásolva s kapott természetbeni ellátást, nagybárára önként jelentkező kisgazdáknál helyeztetett el a vármegye giráltsi, eperjesi és lemesai járásában. Az eltartási költségeket azonban pótolni kell, mert a kisgazdától igazán nem lehet kívánni, hogy a kilakoltatott lakosságot esetleg hosszabb ideig ingyen tartsák el. E részben a m. kir. belügyminiszter jött segítségünkre s a kilakoltatottak részére megfelelő segélyösszegeket bocsátott az alispán rendelkezésére, melyből a lakosság ellátása nagybárára természetbeni hozzájárulás útján, aránylag kevés anyagi megterheléssel eléggé kielégítően volt szervezhető. A kilakoltatottak egy része Eperjesre, egy töredékük pedig a szomszédos törvényhatóságokba költözött, akiknek segélyezése iránt az egyes konkrét esetekben megfelelő intézkedések történtek, úgyszintén az otthonukban hadisegélyt élvező családokra nézve is intézkedés történt, hogy azok állami segélyüket jelenlegi tartózkodási helyükön kaphassák meg.

Amint mindezekből megállapítható, vármegyénk lakosságának nagyrésze a hadiállapot folytán igen nehéz viszonyok közé jutott s a bajt csak fokozza az, hogy a hadiszolgáltatások további nagy áldozatokat kívántak vármegyénknek az ellenség betörésétől védett részeiből is, amennyiben a terménykészleteknek, takarmánynak és állatoknak rekvirálása az utóbbi időben is tovább folyt s számos helyen védőművek készítése tette az illető birtokrészeknek művelhetését lehetetlenné.

A hadiállapotból folyó eme számos bajok

harc, már Hárijánosok születnek a fedezékekben s mire a hír a hátul levő trénozlopokig eljut, már oly formában mesélik azt el egymásnak az emberek, hogy a két rajvonat között ferblit játszottak a honvédek az oroszokkal, sőt mi több, 12 rubel 6 kopeket nyertek a hazardőr muszkáktól.

Tavas van, rügyfakadás ideje. Bársonyos barkával, földes rügyezéssel díszi fel az erdő. Fialat pázsit keletkezik a nedves avaron, tavaszi pompát ölt magára az egész világ.

Mi is ki akarjuk venni részünket a virágos tavaszból. Sok erős munkáskéz dolgozik nap-hosszat, kerítések cövekelődnek le, fedezékek építődnek újjá. Tavaszi pompában áll az út. Egész nyaraló-telep épül a haláltosztogató ágyúk körül. A tisztai fedezék mellett virágoskert, ibolya van benne. A legénység praktikusabban fogja fel a helyzetet s hónapos retket, salátát ültet. Az el nem menekült lakosság földjeit a mi lovaink munkálják meg, tűzerek szántják, boronálják Galicia vértől ázott földjét.

megszüntetése és orvoslása iránt az illetékes hadseregparancsnoksághoz fordult, amelynek ez ügyben tett s jelentése folyamán később ismertett erélyes intézkedései megnyugtató tanújelét mutatják annak, hogy a hadsereg vezetősége teljes mértékben méltányolja a polgári lakosság érdekeit s maga is azon igyekszik, hogy a hadsereg műveletei csakis annyira akasszák meg a polgári életet s különösen a mezőgazdaság tevékenységét, amennyire az a hadviselés érdekeiben elkerülhetlenül szükséges.

Ez mindenestre örvendetes jele annak is, hogy a hadsereg vezetősége a maga részéről is előmozdítani és istápolni óhajítja azt az együttműködést, amelynek a nemzeti élet összes vonatkozásaiban való érvényesülése oly fontos elősegítője a sikernek.

Különös gondoskodás tárgyát képezte a vármegye lakosságának élelmiszerekkel való ellátása; ez különösen azon okból vált szükségessé, mert a vármegyénkben már hónapok óta elhelyezett katonaság a készletek jelentékeny részét elrekvirálta és elfogyasztotta, továbbá mert vármegyénk a hadszíntérbe esvén bele, az ide való közlekedés s különösen az élelmiszerek és egyéb áruk szállítása gyakran legyőzhetetlen akadályokba ütközik és haladékos szenved, végre, mert a kilakoltatott lakosság készleteinek csak egy részét tudta magával hozni s így az is jelentős részben a vármegyei lakosság többi részének készleteit fogyasztja.

Az élelmiszerek ezen fogyatékoságából eredhető bajok elhárítása érdekében tárgyalásokat folytatott a belügyi és földművelésügyi miniszterekkel a végből, hogy különösen a lisztben mutatkozó hiányt a kormány által rekvirált készletekből megfelelő mennyiségű gabonaművek biztosítása által pótolhassák. Ez a m. kir. földművelésügyi miniszter hathatós segítségével sikerült is, amennyiben 15,000 métermázsza gabonaművet és 19,300 métermázsza tengerit engedélyezett, illetőleg helyezett kilátásba vármegyénk részére, mely mennyiség a lakosság igényeit az új aratásig előreláthatólag kielégítheti. Egy további kedvező intézkedés volt vármegyénkre nézve, hogy a földművelésügyi min. a gabonakészleteknek országos számbavétele és lefoglalása alkalmával a vármegyei készleteket, amelyek főleg a lemesai járásban jelentékenyebbek, a vármegye lakossága szükségleteinek fedezésére szintén átengedte, végre

megengedte, hogy a burgonya kivitele Sáros-megyéből eltiltassék.

A rekvirált gabona átvétele, megőrlése és az őrlésből kikerülő lisztnek szétosztása tekintetében a törvényhatósági bizottság utólagos jóváhagyása reményében a következőleg intézkedett:

1. A rekvirált gabona és tengeri megőrlésére a Nagysárosi Múmalommal kötött szerződést, mely szerint a Nagysárosi Múmalom a nyersanyagot a vasúti állomástól a malomba szállításáért, esetleges szárításáért, tisztításáért, megőrléséért, zsákolásáért, raktározásáért és a vasúti állomáshoz való szállításáért kap métermázsánként összesen 3 kor. 50 fill.-t.

2. A nyersanyag árát és szállítási költségét a malom előlegezi s ő szedi be a kereskedőtől a liszt árát is, amelyet úgy a viszontelárusító kereskedők részére, mint a részleteladásra ő állapított meg, úgy, hogy az árak csak a tényleges kiadások megtérítését, illetve a megengedett minimális kereskedői hasznot foglalják magukban.

3. A liszt egyenletes szétosztása végett minden háztartást egy havi utalvánnyal látott el, olyformán, hogy egy felnőtt személyre havonként 8 kg. lisztet számított. A kereskedők a lisztet csak ilyen utalványra adhatják el s újabb készletet a malomból, illetve az általa megbízott raktárkezelőktől csak a fogyasztóktól beszedett utalványok alapján kaphatnak.

A malom, illetve raktárkezelő pedig neki tartozik elszámolni.

Ez a rendszer a gyakorlatban is bevált, mert megvan a teljes ellenőrzés, hogy

a) a kiosztott mennyiségnél több lisztet nem halmozhatnak föl,

b) a kereskedők másnak, mint az utalvánnyal ellátott fogyasztóközönségnek lisztet nem adnak, másrészt nem jár sem a közönség, sem a kereskedők zaklatásával, amitől e nehéz időkben óvakodni kell.

Az 1896., 1895. és 1891. évi születésű, úgyszintén az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évi születésű népfölkelők behívása elrendeltetvén, a népfölkelésre kötelezettek összeírása a kellő időben megtörtént s a népfölkelési bemutatószelemlék a vonatkozó utasítás határozmányai értelmében az 1896., 1895. és 1891. évi születésű népfölkelőket illetőleg f. évi február 22-ikétől márczius 13-ikáig, az 1873., 1874.,

készült abrosszal terített virágos asztalnál egy fél burgonyába tűzött fehér botocskán «Étlap» díszi. A mérnök úr állította össze az estebéd programját.

Íme mutatóba leközljük szóról-szóra a tábori levelezőlapra írt *Menüt*.

SRAPNEL-ÉTKEZŐ.

Üdülőhely: 1915. április ...

ÉTLAP.

Burgonyaleves.

Ostsee-Rusli.

Főtt marhahús. — Burgonya-saláta.

Marhasült. — Rakott krumpli.

Savanyú burgonya marhafeltéttel.

Rizs felfűjt satóval.

Sajt. — Hadi-fekete.

Vörös hadtáp-bor. Destillált kútvíz.

A Gellért-konyha bizonyára pirulni lesz kénytelen, ha ezt olvasva, látja, hogy hány variációban lehet a marhahúst feltálalni. No meg szép eperjesi asszonyok, Ti is okulhattok, nullás liszt nélkül is lehet ízletes ebédet főzni! *Szigma.*

Tavas van, virágos, napsütéses tavasz. Szívünkben májusi szerelem ég, köny csordul ki a szemünkből, ha most azokra gondolunk, akiket szeretünk ...

Hogy mennyire átforgatódik háborúban az ember, arról csak annak lehet fogalma, aki átélte. Az, hogy az ősemberéhez hasonló életet élünk, a létfenntartás praktikáit oltja be mindenkibe.

Az ügyvédbojtár, aki a nehéz Wertheim-szekerényeken kívül eddig csak a telekkönyv sárgult lapjain látott még csak ingatlant, itt föld-birtokosi szerepet játszik, hihetetlen talentummal földalatti házakat épít, snitlinget természet, hónapos retket ültet sajátkézített mélegágyában. A mérnök a konyhaművészetet gyakorolja főlényes zsenialitással. A pászemes professzor, aki eddig szekundákat írt csak a diákjaitól félve tisztelt noteszkönyvébe, most a zabos zsákok számát, a felvételezett széna métermázsáit jegyzi papírra.

Érdekes, hogy e sohasem végzett munkákat milyen szakértelemmel csinálja mindegyik.

A tisztai étkezdében vagyunk. A hőköpenyből

Ne felejtse el! Ha szüksége van finom **cipőre, kalapra** vagy **fehérneműre**, akkor szerezze be **WOHL IZIDOR** úridivat- és cipőárúházában, **Eperjes, Fő-utca 87.**

1875., 1876. és 1877. évi születésű népfölkelőket illetőleg pedig április 6-ikától április 17-ikéig terjedő időközben megtartattak.

Az országgyűlési képviselőválasztók 1915. évi névjegyzékai a központi választmány által végleg megállapítván, összeíratott:

I. a bártfai választókerülethez tartozó bártfai szavazókörben	1611
tótraszlaviczai szavazókörben	865
II. az eperjesi választókerülethez tartozó eperjesi szavazókörben	1936
lemesi szavazókörben	1392
III. a felsővízközi választókerülethez tartozó felsővízközi szavazókörben	1913
zborói szavazókörben	1110
IV. a giráltyi választókerülethez tartozó alsósebesi szavazókörben	1183
giráltyi szavazókörben	1208
V. a héthársi választókerülethez tartozó héthársi szavazókörben	1415
lubotényi szavazókörben	1056
VI. a kisszebeni választókerülethez tartozó kisszebeni szavazókörben	1739
sárosszentimrei szavazókörben	1028

összesen: 16,456

választó. Összehasonlítva ezen számot az elmúlt évben összeírt 16,086 választó számával, végeredményben a jövő évi választók száma 370-el szaporodott.

A törvényhatósági közutak állapotáról jellenti, hogy a f. év első negyedében uralkodott kedvezőtlen időjárás és a rendkívül nagy, folytonosan tartó katonai szállítások következtében a törvényhatósági közutaknak az a része, mely a hadműveletek színterébe esett, rossz karba jutott, sőt helyenkint csak nehezen volt járható, többi része pedig szintén csak kevésbé kielégítő karban volt. Különösen megrongálódott a giráltyi-kurima-bártfai és a raszlavicza-margonyai közút, továbbá a kapi-tapolyhanusfalvi, a lipnik-giráltyi, a kuró-szandeczi, valamint a raszlaviczahertnek-zabavai út. Az elől említett két útvonal több helyen dagványos is lett, valamint megfelelő vastagságú kőpálya hiányában jóformán egész hosszában annyi sár képződött, hogy a közlekedés nem ritkán csak nagynehezen volt fenntartható.

Az utak karbáhozatala céljából szükséges intézkedések a hadtápparancsnoksággal egyetértőleg megtették; több katonai munkásosztag rendeltetett ki; ezekkel és az utak mentén fekvő, sőt azoktól távolabb eső községek közmunkájával a hó eltakarított, a sár lehúzatott, a kerékvágások és kigödrözések az itt-ott a még rendelkezésre álló kavicskészletből és a közelben kitermelhető patakkavicssal kitöltettek, a dagványos helyeken dorongutak létesítettek, úgy, hogy lényegesebb forgalmi akadály sehol sem fordult elő. A raszlavicza-margonyai és a kapi-tapolyhanusfalvi út karbáhozatalára a hadtápparancsnokság megrendelt ugyan trachyt-kavicsot, azonban a vasúti torlódások és a kocsihiány miatt március végéig annak csak kis része érkezett meg.

A műtárgyak állandó megfigyelés alatt állottak és a szükséges alátámasztások és meg erősítések elrendeltettek.

A közegészségügyi állapot az elmúlt 1914. évben kedvező volt ugyan, de az előző évhez képest rosszabbodott.

Az 1914. évben kötött 1146 házasság, egyes volt köztük 112, élve született 6016 és halva 85 gyermek, és elhalt 7 éven aluli 1419, 7 évnél idősebb 2521, összesen 3940 egyén, a természetes szaporodás 2076 volt, vagyis százalékban kifejezve esett ezer lakosra, az egész évre kiszámítva 5·67 házasság, 34·54 születés, 22·19 halálozás és 13·16 szaporodás; az 1913. évben élve született 5819 gyermek, tehát 197-el kevesebb és elhalt 3463, tehát 477-el kevesebb, a természetes szaporodás 1913-ban volt 2376, tehát 300-al nagyobb, mint az 1914. évben.

A hónapokat tekintve, legkedvezőtlenebbek voltak az egészségügyi viszonyok az elmúlt október hóban; ebben a hónapban a születések száma (537) 49-el kisebb volt, mint a halálos esetek száma (586) és így a természetes szaporodás ebben a hónapban — 49-et tett ki a szaporodási arány — 3·3.

Évtizedek óta nem történt, hogy a halálos esetek száma nagyobb lett volna, mint a születések száma és rendszeren a természetes szaporodás 10—20% közt ingadozni szokott.

Hogy ezen kedvezőtlen egészségügyi viszonyok közvetlenül a harctér közelségének tulajdoníthatók, kiviláglik azon tényből, hogy mindazon törvényhatóságok, melyek a harctérhez hasonlóan közel estek, szintén ilyen kedvezőtlen viszonyokat mutatnak fel október hóra, így Zemplénben a természetes szaporodás — 1·7, Beregben — 2·6, Ungban — 0·5 volt, holott pl. Borsodvármegyében ugyanakkor a természetes szaporodás 16%-ot tett ki és Beregvármegyében az előző hónapban 5·7, Zemplénben 13·7% volt.

A harctér közeli fekvése okozta, hogy hozzánk a kolera előbb hirczoltatott be, mint más megyékbe. Október hóban Sárosvármegye területén számos kolera okozta elhalálozás volt. Ezen tény már magában véve eléggé magyarázza a kedvezőtlen egészségi állapotot ama hónapban.

Az egész magyar birodalom egészségügyi viszonyait a következő számok világítják meg:

A 21.409,716 lelket számláló birodalomban kötött: 152,154 házasság (1913-ban 189,626), vegyesházasság volt 20,948 (1913-ban 24,018); élve született 714,058 (1913-ban 713,582) és halva született 14,649 (1913-ban 15,278) gyermek és meghalt 7 éven aluli 217,615 (1913-ban 222,740) és 7 évnél idősebb 286,621 (1913-ban 268,448), összesen 504,236 (1913-ban 490,388). A természetes szaporodás 210,822 (1913-ban 223,214).

Százalékokban kifejezve esett ezer lakosra 5·9 házasság (1913-ban 9·0) 33·4 születés (1913-ban 33·6), 23·2 halálozás (1913-ban 21·5) és 10·2 szaporodás (1913-ban 10·5).

Ezen adatok mutatják, hogy az elmúlt évben az egészségügyi viszonyok az egész magyar birodalomban kedvezőtlenebbek voltak, mint az 1913. évben.

Az elmúlt negyedév mezőgazdasági állapotáról — a jelen helyzetünkből kifolyólag — sajnos, semmi jót nem jelenthet. A háború szülte körülmények a vetőmagkészleteket jórészt fölemésztették, ló-, szarvasmarha-, juh-, sertés- és baromfi-állományunkat a felére apasztották; a hiányzó férfi-kezek miatt, amelyek az ismételt sorozások s a vármegyénkben Iolyó erődítési, illetve sánczmunkálatok folytán mindinkább apadnak, a gazdálkodás, illetve a mezőgazdasági munkák elvégzése majdnem leközdetlen akadályokba ütközik. Mindezekhez hozzájárult még a természet súlyos keze is, mert a kedvezőtlen hideg, havas tavaszi napok a mezei munkálatok megkezdését jó két héttel késleltették.

Ily körülmények között a vármegye közönségének minden lehető el kellett követnie, a mezőgazdasággal foglalkozók között szervezettel létesíteni s az ország irányadó tényezőinek, valamint az itt működő hadsereg főparancsnokságának is a segítségét kikérni s igénybevenni oly célból, hogy annyit termelhesünk, a mennyi a sanyarú viszonyok között egyáltalán lehetséges.

Különösen nagy jelentőséggel bír a szervezkedés kérdése. A közmondás, hogy a szervezkedésben van az erő, a mi mostani viszonyaink között sokszorosan igaz, mert a mezőgazdaságunkkal szemben tornyosuló — mondhatni félelmetes — akadályokat és nehézsége-

ket másképpen, mint rendkívül pontosan működő szervezetséggel s az egész gyakorlati életet át és átszövő altruisztikus felfoggással leküzdeni lehetetlen. E körülmények indították a vármegye egész közönségét, élén fáradhatlan s úgyszólván emberfeletti munkát végző főispánunkkal arra, hogy e húsba-vérbe vágó kérdést oly behatóan s az egész társadalmat egybefoglalólag kezeljék, amennyire az a mi mostani viszonyaink között egyáltalán lehetséges.

A folyó év február 22-ikén elnöklte mellett megalakult a vármegye központi gazdasági intéző-bizottsága s lökést adott az egész szervezkedésnek. A bizottság ülésén, melyen az egyházi főhatóságok hivatalosan is képviselték magukat, a vármegye gazdalközsége nagy érdeklődéssel vett részt, s amint a következmények mutatják, az ott elvetett mag vármegyénk igen számos községében jó talajba esett, s a járási és helyi bizottságok, valamint az értelmiség többi tényezői is nagy szeretettel és hazafias lelkesedéssel sietnek a nagyfontosságú mozgalom támogatására.

EPERJESI BANKEGYLET

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK MELLÉKHELYE.

::: Elfogadunk :::
előnyös kamatoztatás mellett

BETÉTEKET

takarékkönyvre és folyószámlára, melyek mint szabad betétek, a moratorium tartama alatt minden felmondás nélkül lesznek visszafizetve.

:: Veszünk előnyös árban ::

márka, dollár, rubel

bankjegy és aranypénzt, nemkülönben egyéb külföldi pénzeket.

A legutóbb kibocsátott 6%-os magyar hadikölcsönkötvények és egyéb, tőzsdén jegyzett s vidéki értékpapírok vételét s eladását előnyös feltételek mellett eszközöljük.

HIREK.

A futár.

Ejféli...

Kis város, nem messze a harcvonalától. Csapatok pihennek és alusszák az elcsigázottak mély álmát. Egy autó robog bele ebbe a csöndbe, mely ijesztő. Veszedelemes csend volt itt, mely fölött, mint egy távoli lehelet sejtelve reszketett az ágyúdörgés. Most pöfög az autó és fölzavarja ezt a csendet. Egy férfi ugrik ki az autóból, akiről a sötétben nem állapítható meg, öreg-e vagy fiatal, tiszt-e vagy közember. Az őrsparancsnok néhány szót vált vele. Egy alvó házat felzörgetnek. Makacsul és irgalmatlanul. Az alvók előbb hallani sem akarnak a zörgésről, de az ébresztő hangok túlságosan parancsolóak. Az autós férfi fölzalad a lépcsőn, oly erővel és gyorsasággal, hogy a lépcső bizonyára leszakadna, ha ideje lenne rá. Bent meggyújtanak egy nyomorúságos olajlámpát és az autós lefejt magáról többszörös burkait. Most látszik, hogy csinos, szálás termetű, sápadt, idegesarcú főhadnagy. Futár — autón járnak most a futárok és nem lóháton —, akinek holnap éjjel föltétlenül Bécsben kell lennie. Mint-hogy a gépén valami javítanivaló akadt, szert tett egy váratlan félórai pihenőre. A közben fölébredt bajtársak köréje gyülekeznek. Megkinálják ennivalóval. Pislog tágranyított szemével: «Ennivaló? Ah, az nagyszerű gondolat! Mikor is ettem utoljára? Tegnapelőtt vagy tegnap? Nem emlékszem». Egy altiszt kirohan, hogy fölkelte a házi-

Bazdát. De míg ezek rászánják magukat, hogy fölkeljenek, addigra nagyon sok idő telik el. Azért az altiszt maga főzi meg sürgősen a teát.

A futár tiszt pedig szíjva a nyomorúságos szoba fojtott melegét és egész komolyan mondja: «De jó nektek!» Elegáns, ifjú gavallér, aki éppen cigarettát vesz ki aranytárcájából és mégis úgy találja, hogy nagyszerű egy hely ez. Kana-lanként szürcsöli a teát, lassan, mint mikor a gyerekek inyenfalathoz jutnak s mindegyik azt akarja, hogy neki még legyen belőle, amikor a többi már elfogyott. Kérdezik tőle ezt is, azt is. Előbb repülő volt a déli harctéren, aztán autójával a főhadiszálláshoz osztották be. De csatákban is résztvett és annyi elbeszélője volna. A legtöbb kérdésre mentegődzik: «Bocsássatok meg, de nem tudom. Most már egy hét óta megyek az autóm szakszolgálatra. Teljesen képtelen vagyok valamire emlékezni». Egy hét óta nem aludt ágyban, sőt egyáltalán alig aludt és most sem ülne itt, ha a kocsi gépe nem mondta volna föl egy pillanatra a szolgálatot; de a saját testének gépezete az nem merül ki.

Már jelentik is, hogy a gép ki van javítva és erre rögtön fölugrik. A bajtárs, aki az enivalóért futott, még nem érkezett vissza. Egy pillanat múlva itt kell lennie, biztatják a többiek. De a futár mosolyog azon, hogy ezek azt hiszik, hogy ő ráér várni. Felcsatolja a kardját. Egy másik kardot, egy orosz, sétatálca módjára hord. Hadi zsákmány. A többiek kíváncsiak...

De ő csak búcsút int és robog tovább a végtelen éjszakába.

Kritik Károly kitüntetés. Ófelsége a király Kritik Károly hadtestparancsnokot az elmúlt napokban a hadiékítményes első osztályú vaskorona-renddel tüntette ki, elismerésül az ellenséggel szemben tanúsított kiváló vitéz s eredményes magatartásáért. A kitüntetés alkalmával, mely e magasállású férfiút érte, le kell rónunk hálánk adóját avval szemben, akinek zsenialitása, hadvezéri tetteje hosszú időn át védte s védi életünket, vagyónkat az ádáz ellenséggel szemben. Kitüntetésének napja ünnepnap számunkra, akik nyugalmunkat s biztonságunkat nagyrészen az ő tevékenységének köszönhetjük, de egyben elismerése hősei ténykedésének, akik az ő parancsszavát követik.

A hőstett jutalma. A király Koch Imre zászlóst, a Zubovics-féle szárazföldi aknaosztály I. szakaszának parancsnokát, aki éjnek idején, erős srappell tűzben, a két lövészárk között aknákat rakott le, a nagy vitézségi ezüst-éremmel tüntette ki.

Új tanácselnök. A király dr. Körtvélyessy Dezső kir. törvényszéki bírót, az új perrendtartás életbeléptetésével VI. fizetési osztállyal rendszerített tanácselnöki állásra kinevezte. Városunk közönsége örömmel veszi e köztisztviselő álló tagjának magas állásba való kinevezését.

Előléptetések és kinevezések a cs. és kir. szab. Kassa—oderbergi vasútnál. Semsey Miklós állomásfőnök, c. felügyelő az V. fiz. osztály 3. fokozatába felügyelővé, Kravjanszky Ede eperjesi állomásfőnök-helyettes főellenőrré a VI. fiz. osztály 3. fokozatába és Zaics Tivadar főmérnök a VI. fiz. osztály 2. fokozatába léptek elő.

Hősi halál. Kralovenszky Ferenc, a 67. gyalogezred tartalékos zászlósa, a Poprádi Népbank könyvelője, március 21-ikén 23-éves korában, Spaldon Árpád, korompai vasúti tisztviselő, a bártfai állomási főnöknek egyetlen fia, március 8-ikán a kárpáti harctéren hősi halált halt.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Vármegyei közgyűlés. Mult számunkban közöltük volt már ugyan, de a közönség érdeklődésének ébrentartása okából ismételjük, hogy Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága holnap délelőtt 10 órakor tartja évnegyedi rendes tavaszi közgyűlését.

Esküvő. A mult napokban tartotta meg esküvőjét Seffer Gusztáv Egyedi Valériával, az eperjesi postahivatal tisztviselőjével. Az ifjú házaspárt számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

Iskolagondnoksági elnöki lemondás. Kleimovszky Antal nagysárosi róm. kath. plebános, kanonok nyugalombavonulása és a községből való távozása folytán az ottani áll. elemi iskolagondnoksági elnöki tisztségéről is lemondott. Ez alkalomból neki vármegyénk kir. tanfelügyelője az iskola iránt tanúsított meleg érdeklődéséért és támogatásáért a vall.- és közokt.-ü. miniszter nevében elismerését és köszönetét nyilvánította.

Adományok a vak katonáknak. Mikler Károlyné gyűjtőívén: Dúzs Rózsika 2 kor., Ilykovits Dániel 10 kor., N. N. 1 kor., özv. Ghillány Györgyné útján festett levelezőlapok bevétele 28 kor.

Előléptetés. A vall.- és közokt.-ü. miniszter Scsavniczky Margit lemesi és Müllner Borbála zborói áll. el. iskolai tanítónőket az 1913. évi XV. t.-c. 6. §-a alapján a III-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába előléptette.

Áthelyezés. Az igazságügyi minisztérium Radványi Gézá, az eperjesi kir. járásbírósg vezetőjét állásától felmentette s a kassai kir. törvényszékhez helyezte át, helyébe Szekeress Dezsőt, az eperjesi kir. törvényszék bíróját helyezte át, kinek helyét Ilykovits István homonnai kir. járásbíróval, áthelyezés útján töltötte be.

A kassai kir. jogakadémia jelenlegi és volt hallgatóinak részvétele a világháborúban. A kassai kir. jogakadémia vezetősége, mint minden évben, úgy ezidén is évkönyvet ad ki a tanév befejeztével, melyben beszámol az akadémiát érdeklő eseményekről. Az idei évkönyvben külön helyet fog biztosítani a főiskola azon jelenlegi vagy volt hallgatóinak, akik a most folyó világháborúban akármilyen minőségben (tisztok, önkéntesek, tisztjelöltek, altisztek, közkatona, haditudósítók, tábori-postatisztok stb.) vettek részt. Felkéri tehát a jogakadémia dékánja az összes érdekelteket, illetőleg hozzátartozóikat, hogy közöljék vele mielőbb a háborúban résztvettek nevét, rangját, csapattestét, továbbá azt, hogy kaptak-e kitüntetést és miért? Végül külön fognak megörökíttetni azok a hallgatók, akik a háborúban hősi halált haltak.

Ne ijedjünk meg, de féljünk és óvatosak legyünk a járványokkal szemben!

Iskolaépítési terv jóváhagyása. A vall.- és közokt.-ü. miniszter a Lubotény községben szervezett áll. el. iskola elhelyezése céljából emelendő épületre vonatkozó tervet, a megállapított költségvetési összeg erejéig a kivitel alapjául elfogadta.

A rokkant katonák javára jótékony célú előadást rendez az «Uránia»-mozgóképszínház április 27. és 28-ikán (kedden és szerdán), mely alkalommal bemutatásra kerül «A keresztsháború» című történelmi film 3 felv. és «A miniszterelnök előszobájában» c. vígjáték 2 felv. Jegyek előváltathatók Kósch Árpád papirkereskedő-cégnél.

A belga szürkekönyv, «A világháború okiratai» című füzet sorozat 5. száma magyar nyelven is megjelent. A kis füzet rendkívül érdekes okmányokkal gyarapítja a világháború előzményeinek történetét ismertető irodalmat. A csinos kis füzet ára 40 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

Kávét, saját pörkölésű, különböző nemes fajokból összeállított keverék; Gerbeaud-, valamint Sarotti-cukorkák, kir. udvari pinceborok csakis Bein Simon eperjesi csemegekereskedésében kaphatók.

«A Társaság» Szinyei Merse Pál megkapóan hírcsképeivel a címdalra jelent meg A TÁRSASÁG legújabb száma. Méltató cikket vezetőhelyen nádasdi Baán Achilles írt a nagy festőművészről, érdeme szerint foglalkozván a kiváló jubiláns személyével. Pásztor József kitűnő tollából «Schreiner Emmi» címmel hosszabb elbeszélést közöl a lap, míg verset ezúttal Wlassics Tibor, Bíró László, M. Radich Jolán és Melháné Hilf Paula írtak. Befejező közleményét hozza a lap dr. Lechner Károly tanulmányának; ezenkívül több érdekes apróságot nyújt olvasóinak. Nagyon szépek, mint mindig, az e heti szám illusztrációi is, amelyek a különféle harcterekről mutatnak be érdekességben és aktualitásban elsőrangú fölvételeket. A TÁRSASÁG előfizetési ára egész évre 18, félévre 10, negyedévre 5 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Palonczai szabadelőadások. A palonczai tantestület az elmúlt télen a nép részére 8 szabadelőadást rendezett Richtarsik József plebános és Gajdos János igazgató-tanító közreműködésével. Előadásait, illetőleg felolvasásait oly körből merítették, hogy a hallgató közönséget érdekelje. Minden felolvasás, illetőleg előadás Kölcsey Himnuszával nyílt meg és Vörösmarty Szózatával végződött, közbe-közbe több hazafias éneket adott elő a tanuló-ifjúság. Az előadásokon, illetőleg felolvasásokon körülbelül 300—400 hallgató volt jelen, majdnem az egész község. A hallgató közönség felkérte az előadókat, hogy máskor is tartsanak számukra ilyen tanulságos felolvasásokat, mert abból tanulnak a mai nehéz időkben nyugodtan élni és édes magyar hazánkat — melyen e kívül számukra máshol nincs hely — igazán megszeretni.

Teljes lakásberendezések Gottlieb Leo Butor-Ipar Vállalatánál, Eperjes, Fő-utca 22. sz. Telefon 152.

Sóvári iskolai külön vizsga. Az országgyűlési képviselőválasztásról szóló új törvény tudvalevőleg a választói jogosultságot elsősorban az értelmiséghez köti. Ez alapon létesült azon törvény, hogy az elemi iskolai VI-ik osztályú tanulók a záróvizsgát az iskolafelügyelő jelenlétében tegyék le. A tótsóvári áll. el. iskolánál ezen vizsga f. hó 19-ikén tartatott meg Wick Gyula, a kir. tanfelügyelőséghez berendelt áll. iskolai igazgató-tanító, mint kiküldött iskolafelügyelő jelenlétében. A külön vizsgát azonban a vall.- és közokt.-ü. miniszter rendelkezése értelmében ezúttal is csak a fiútanulók tették. Résztvett a vizsgálaton Mersa Károly sóbányahivatali főnök, bányamérnök; Vasskó József, a sóvári róm. kath. egyház adminisztrátora, zborói esperes-plebános; az erdőhivatal képviselőjében Orosz Tamás erdőhivatali mérnök s a községi előjáróság képviselőjében Kotunovics János körjegyző; mindez igen szép tanúbizonyossága a község népoktatásügye iránt táplált meleg érdeklődésüknek. Miután a szomszéd sósgyűlvészi áll. el. iskolának csak egy VI-od osztályú tanulója volt, ezúttal ez is ugyanitt vizsgázott. A vizsga a jelenvolt vendégek élénk érdeklődése mellett folyt le. A tapasztalt dicséretes eredmény mindenestre az illető tanerők szorgalmát és buzgóságát igazolja, akik a mostani beiskolázási nehézségek mellett is igyekeztek minél nagyobb eredményt felmutatni. A sóvári vizsga kapcsán megemlíttük az iskola derék igazgatóját, Köhler Józsefet, aki igazi pedagógiai érzéssel és törekvéssel igyekszik az iskolát vezetni és ha mód adatik hozzá, felvirágoztatni.

Adományok a vakoknak. A Vakok Eperjesi Intézete kertjének rendezéséhez Dobay Edéné virágokat, dr. Szémán Istvánné pedig ribiszke- és piszkebokrokat voltak szivesek adományozni. Ezenkívül Csatóry Jánosné felsőruhát egy névtelen adakozó pedig cipőket juttatott a vakok részére. A szives jótévkönc az intézet igazgatósága e helyen fejezi ki hálás köszönetét.

Adomány
Az «Uránia»-adta tanújelét akiket a háború részére ajánlott felét, most újra Vörös Félhold Félhold részén Faragó József együtt a polgár 673 kor. 14 f. polgármester Budapestre.

Legjobb r
Ambrózy Bé

Alkoholel
tással való vissza-
lizmus elleni
érvényesítése cé-
ter elrendelte,
évben egy meg-
kizárólag arra
káros hatásai az
tettessenek. Eze
tanfelügyelője a
elemi iskolákra
hó 26-ikát tűzt
iskolák tanítóit,
fokának megfelel
elő tanítványaik
delmet, mely a
egészségügyi, a
fenyegeti. Kétsé-
beri szenvedélye
való kilátással —
korban lehet fe
alkoholizmus el-
tessék be a nép-
tánál fogva az
ragadja és a na
által elméjét is a
kentse. Minthog
az alkoholellene
az iskolák taner
körüli kifejtett
ezért vármegyér
iskolák tanítóit,
gyék meg, mely
15-ikéig kell be

A vármegye
katonák viss
segélyezésér
ápr. 20-ikáig a k

Az edd
Az eperjesi mi
március havi
Az eperjesi mi
április havi
A girálta járás

Részcénynt
ároknak. A cs
állományú és t
amikor a leghe
oroszok ellen,
Kereskedelmi R
zésére elhatároz
Kivitel R.-t. cé
alapítanak a kiv
exportjának és
előmozdítására.
alább 10%-át a
az elesettek özv
sére szánták. A
kor.-ra tervezte
150,000 kor. kör
250,000 kor. ré
Az alakuló-köz
számított egy ho

Adomány a Vörös Félhold javára.

Az «Uránia»-mozgó vezetősége már másod ízben adta tanújelét annak, hogy együtt érez azokkal, akiket a háború sújt. Először a vak katonák részére ajánlotta fel egy napi tiszta jövedelmének felét, most újabban pedig a Vöröskereszt és a Vörös Félhold javára rendezett előadást. A Vörös Félhold részére jutott 58 kor. 70 fill., melyet Faragó József polgármesternek adott át. Ezzel együtt a polgármesterhez beérkezett adományok 673 kor. 14 fill.-t tesznek ki, mely összeget a polgármester a Magyar Banknak küldött el Budapestre.

Legjobb minőségű férfi-fehérműek Ambrózy Bélánál.

Alkoholelles nap. Az alkoholfogyasztással való visszaélés meggátlása, illetve az alkoholizmus elleni küzdelemnek az iskolában való érvényesítése céljából a vall.- és közokt.-ü. miniszter elrendelte, hogy az elemi iskolákban minden évben egy meghatározott külön nap szenteltesse kizárólag arra a célra, hogy az alkoholizmus káros hatásai az iskolák növendékeivel megismertessenek. Ezen nap gyanánt vármegyénk kir. tanfelügyelője a megye területén működő összes elemi iskolákra nézve a folyó tanévben április hó 26-ikát tűzte ki azzal, hogy ezen a napon az iskolák tanítói, tanítónői a gyermekek értelmi fokának megfelelő mintaszerű előadásban tárják elő tanítványaiknak azt a nagy és súlyos veszélyt, mely az alkoholizmus által az embert egészségügyi, anyagi és erkölcsi téren egyaránt fenyegeti. Kétség nem férhet ahhoz, hogy az emberi szenvedélyek elleni küzdelmet — eredményre való kilátással — leginkább a fogékony gyermekkorban lehet felvenni, ezért szükséges, hogy az alkoholizmus elleni küzdelem olyan alakban vitessék be a népiskolákba, amely tanulságos voltánál fogva az ifjúságnak a szívét, lelkét megragadja és a nap külsőségeinek ünnepies jellege által elméjét is a tárgy feletti gondolkodásra serkenti. Minthogy a vall.- és közokt.-ü. miniszter az alkoholelles nap lefolyásáról s általában az iskolák tantervének az alkoholizmus meggátlása körül kifejtett tevékenységéről jelentést kíván ezért vármegyénk kir. tanfelügyelője felhívta az iskolák tanítóit, hogy ezirányú jelentéseiket tegyék meg, melyeket hozzá legkésőbb május hó 15-ikéig kell betérjeszteniök.

A vármegyénk területéről hadbavonult katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére Sárosvármegye alispánjánál ápr. 20-ikáig a következő adományok folytak be:

Az eddigi kimutatott összeg	22,925 65
Az eperjesi miniszteri kirendeltség március havi adománya	25 —
Az eperjesi miniszteri kirendeltség április havi adománya	25 —
A girálti járási körjegyzők adománya	168 82
	218 82
Összesen	23,144 47

Részvénytársaság alapítása a lövészharcokban. A cs. és kir. 23. gyalogezred tényleges állományú és tartalékos tisztjei a nagy héten, amikor a leghevesebb küzdelmet folytatták az oroszok ellen, Kun Jenőnek, a «Danubius» Kereskedelmi R.-t. igazgatójának kezdeményezésére elhatározták, hogy «Adria» Behozatali és Kiviteli R.-t. cég alatt kereskedelmi vállalatot alapítsanak a kivitelre alkalmas magyar termékek exportjának és idegen termékek behozatalának előmozdítására. A társaság jövedelmének legalább 10%-át az ezred sebesültjeinek, illetve az elesettek özvegyeinek és árváinak segélyezésére szánták. Az alapítók eredetileg 100,000 kor.-ra tervezték, de mert a jegyzések már 150,000 kor. körül járnak, a társaság valószínűleg 250,000 kor. részvénytökével fog megalakulni. Az alakuló-kögyűlést az ezred leszerelésétől számított egy hónapon belül fogják megtartani.

A «Vasárnapi Ujság» ápr. 18. száma nagyon érdekes képeket közöl bukovinai harcainkról, csapatainknak a besszarábiai határon elfoglalt állásairól, nemkülönben a kárpáti harctérről is. Szépirod. olvasm.: Szemere György és Strug András regényei, cikk az angolok kegyetlenségéről. Egyéb közlemények: képek a hadkiegészítő-kiállításról, a háború napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálózás stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., VILÁGKRÓNIKA-val együtt 6 kor. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). — Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

Háborús délután a Vöröskereszt javára. Mély és igaz hazafüti lelkesedéstől áthatott háborús délutánt rendezett április 18-ikán az eperjesi kir. gör. kath. tanítóképző-intézet. A szép műsort a Himnusz gyönyörű összhangjai vezették be, ami után Gerbery Sándor tanítóképzői igazgató lépett az emelvényre és gondolatokban gazdag beszédében mélységes hazaszeretetének és mindnyájunk lelkét átható, lángoló honfiszívűből eredő s felemelően meggyőző érvekkel megnyilvánult azon erős hitének adott kifejezést, hogy közel van az az idő, amikor a magyar haza egén, amelyen hosszú idő óta oly puska-poros és fojtós felhő ül, ismét felragyog a fény, az ősi dicsőség, a legyőzhetetlen magyar vitézség, az örömteljes győzelem magasztos és megdicsőítő fénye. Majd belepillant az új és boldog Magyarország jövőjébe, amidőn a háború tanulságai kiegyenlítenek minden úrt vagy gátat, amelyet nálunk vallás, rang, születés, vagyon, elv és érdek vájt, illetve emelt ember és ember között s az Isten ismét megáldja a magyart jó kedvvel és bőséggel, amidőn a Sátoros-Hegyalja ismét felvidul, az aranykalászos mezőn újból megcsendül az aratók víg dala s a magyar név megint nagy lesz, méltó régi hírnevéhez. Ily nemes gondolkodás már eddig is bőven termette gyümölcsét az érdemes igazgató intézeti munkájában is, mert az intézetnek úgyszólván majdnem minden fegyverfogható növendéke szívvel-lelkekkel sietett a haza hívószavára a zászló alá, harcolni a szent, igazságos ügyért. A szívünk mélyére ható és a hazafias érzést oly mesteri fogással ápoló beszéd után, általános tetszés és figyelem között Petrásszevich Pál tanár vezetése mellett a legnagyobb precizitással adta elő az énekkar a «Riadj magyar» c. alkalmi dalt. A szépen sikerült énekdarab után Petrásszevich Pál tanár tartott «A háború és az iskola» kapcsolatáról mélyenjáró gondolatokban gazdag, értékes előadást. Kiemelte abban, hogy meg kell figyelniünk a mai rettenetes harcnak az ifjúságra gyakorolt hatását, mert ez mutatja majdan az irányt a nagy munkánál: a jövő boldogabb nemzedékének kinevelésénél. Ez fogja jelezni a haladás útját annak a magaslatnak elérése felé, amelynek neve: erkölcsi kultúra. A mindvégig értékes és szívünkbe szántó szak-előadást nagy tetszéssel jutalmazta a közönség. A mindenki lelkében nyomot hagyó hazafias ünnepséget, amelyet az intézet szelleme váltott ki, «Boldogasszony anyánk» c. régi szép ének hangjai zárták be, amely bizalommal emelte fel szívünket hozzá, aki ezer éven át pártfogolta a sokat hánytatott édes haza. (—f.) — A befolyt tiszta jövedelemből 130 kor. a Vöröskereszt egylet sárosvármegyei választmányának, 50 kor. pedig a vak katonáknak jutott. A háborús délutánon megjelent vendégek közül a fenti jótékony célra felülfizettek: Dr. Novák István püspök 20 koronát, Szinyei Merse István főispán 20 koronát, Tahy József alispán 5 kor., Zaborovszky Béla prelátus 5 kor., Korbély Géza főesperes 5 kor., Mizsicskó József kanonok 10 kor., dr. Vojtovich József kanonok 3 kor., Kovaliczky Zeno kanonok 5 kor., N. N. 3 kor., Dúzs Mária 2 kor., Lakner Árpádné 2 kor.,

Vrablovich Gézané 4 kor., Berzeviczy Emmi 1 kor., Gerbery Sándorné 20 kor., Gerbery Elemér 4 kor., Kizák János 10 kor., Gojdics Method 2 kor., Gyulai Géza 2 kor., Gömör János 2 kor., Kassay István 2 kor., Dessewffy István 2 kor., dr. Janicsk József 1 kor., Kovaliczky Mihály és Dzubay Emma 5 kor., Raab János 4 kor., Nedved Vilmos 2 kor., Székely Adolf 1 kor., Varga János 2 kor., N. N. 2 kor., Kőváry Mihály 1 kor., Gregor N. 1 kor.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!**Bank- és biztosítási szaktanfolyam fegyverképtelenné vált altisztek részére.**

A hadügyminisztérium Abt. 2/st. 187. sz. a kelt rendelete folytán Budapesten, a fegyverképtelenné vált altisztek számára egy a bank- és biztosítási szakmába vágó tanfolyam nyílik meg. A felvételnél csakis oly tartalékos viszonyban álló személyek és népfelkelők vétetnek figyelembe, kik a háború folytán polgári foglalkozásuk folytatására alkalmatlanná váltak. Akik a tanfolyamon annak idején résztvenni szándékoznak, katonaiszolgálatukkal a városi katonai igazgatóságnak a városi katonai igazgatóságnak jelentkezhetnek.

A Katonaotthon húsvétijáról. Az olvasóközönség előtt bizonyára ismeretes lapunk egyik előbbi számából is, azonkívül bizonyosan az itt is, ott is feltűnő, többek között a Kollégium kapuján és falain ékeskedő nagy fehér plakátokról az, hogy a Kollégium második emeletén febr. 28-ika óta zajtalanul, de annál áldásosabb munkódést fejt ki városunk egyik szeretetintézménye: a Katonaotthon. Az eddigi tapasztalás afelel győzött meg bennünket, hogy hiányt pótolunk ennek létesítése által, amikor otthont nyújtottunk katonáinknak, ahol naponta néhány kellemes órát tölthetnek el: olvasgatással, kedves szórakoztatójátékokkal, levélírással és más egyebekkel. A húsvéti ünnepek közeledtével felmerült az eszme — s ugyan hol merült volna az fel, ha nemjótékony női szivekben —, hogy kedves meglepetés lenne, ha az Otthon látogatói húsvét délutánján egy kis ünnepi kalácsban, süteményben s teában részesülhének. Az eszme hamarosan is valósult, mert Holénia Béláné, Mayer Endréné, öz. Mayer Gézané, öz. Menesdorfer Bertalanné, Molitorisz Istvánné, Schönwiesner Jánosné és Vogel Béláné úrnők szíves örömmel ajánlottak fel s küldtek katonáink számára egy-egy tál süteményt, Imre Józsefné úrnő 2 koronát, Molitorisz Istvánné úrnő 50 drb papirtálcát, melynél a Földes Sándor cég 50 fillért adott árendeménnyéppen a jótékony célra való tekintettel. Faragó József polgármester 10 kg. lisztet adományozott, hogy abból húsvéti kalács legyen, melynek elkészítését Gubcsó Gy. vállalta magára. Azonkívül még a következő adományok folytak be: Bein Simontól 1 doboz teasütemény, 12 drb narancs, 20 drb szivar; Fried Simontól kockacukor; Kun Sándortól 20 drb. narancs, 10 drb. citrom, 2 palack rum, 1 csomag cukorka, hozzávaló zacskókkal együtt; Raab Jánostól 1 liter rum és tea; Schnitzer Samutól egy láda narancs, 100 drb cigaretta, 3 doboz csokoládé-bonbon; Závaczky Szilárdtól 50 drb kubaszivar. Húsvét délutánján hamarosan benépesült a Katonaotthon, úgyannyira, hogy a rendelkezésre álló szemináriumi terem kicsinek bizonyult, a theol. akadémia legnagyobb tantermét is mosolygó hadfiak töltötték be. 80-on fölül jelentek meg e napon. Úgy négy óra felé megérkeztek Mayer Endréné, öz. Menesdorfer Bertalanné, Molitorisz Istvánné és Vogel Béláné úrnők a tea elkészítésére és kiosztására. Képzhetők katonáink meglepetése és öröme, amikor mindegyikük párolgó teát s hozzá egy tálcá süteményt, narancsot, cukorkát, szivart és cigarettát kapott; szinte odaült arcukra a gondolat: hogy ünnepelhetnek most távol, messze odahaza a mi szeretteink?! Ha tudnák, hogy mily szerető körben ünnepeljük mi a húsvétot, bizonyára jobban

megnyugodnának ők is a mi sorsunk felől... Egyik-másiknak örömköny csillant ki a szeméből, amikor köszönetét fejezte ki a kapott jókért. A hét óra régen elmúlt, amidőn eltávozott az utolsó vendég is, áldva azokat, akik számukra ezt a húsvéti szeretetvendégséget szereztek... A bőséges adományok lehetővé tették azt is, hogy Otthonunk juttasson belőlük a faipariskolában levő katonakórház betegeinek is. Özv. Menesdorfer Bertalanné és Vogel Béláné úrnők voltak szivesek a kalács- és narancsadományok kiosztását elvállalni, a jótékony szeretet eme legnemesebb szolgálatát teljesíteni. A Katonaotthon megjelent katonái és vezetői e helyről is hálás és őszinte köszönetüket fejezik ki a nemesszívű adakozóknak és fardozóknak úgy együttesen, mint külön-külön! A fentemlített úrnők fáradhatatlan buzgalmát jellemzik az a dicséretes áldozatkészség is, hogy képesek voltak húsvéti délutánjukat a Katonaotthon családiasabbá tételére szentelni s mindent félretéve, emelni a katonák örömét. Nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül azt sem, hogy Korbély Géza főesperes-lelkész, Mayer Endre theol. akad. dékán és Vogel Béla takarékpénzt. k. igazgató is megjelentek e napon az Otthon falai között. Kik elbeszélgettek egyről-másról az örömtől sugárzó megjelentekkel, majd elismerésüket és örömlüket fejezve ki a látottak felett, eltávoztak.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

A Magyar Vöröskereszt-egylet tudósító-irodájához intézett válaszos-levelezőlapok árusítása. A Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt-egylete által létesített tudósító-iroda a háborúban megbetegedett és megsebesült katonák tartózkodási helyéről, betegségük vagy megsebesülésük minőségéről, illetőleg halálukról vagy eltűnésükről a tudakozó közönségnek díjmentesen ad értesítést. A m. kir. posta viszont a maga részéről azzal mozdítja elő a tudósító-iroda célját és könnyíti meg az érdekelt közönség munkáját, hogy egyenesen erre a célra alkalmas válaszos-levelezőlapokat bocsájtott ki, amely levelezőlapoknak az a része, amelyen «A magyar Vöröskereszt tudósító-irodája» címen a tudakozódás történik, 5 filléres postabélyeggel van ellátva, míg az iroda által adandó válasz számára szánt válaszlappal díjmentes. A közönség tehát, midőn hadbavonult hozzátartozóinak sorsáról felvilágosítást kíván szerezni, legcélszerűbben est a levelezőlapot használja, amelyet bármely postahivatalnál, valamint a bélyegárústólknál 5 fillérért kaphat.

Használt bélyeget jótékony célra! A fegyveres haderőkhöz tartozott katonatisztek, valamint a háborúban elesett tartalékos tisztak után maradt özvegyek és leányárvák gondozására felépítendő «Erzsébet»-Otthont létesítendő egyesületünk azzal a bizalmas kéréssel fordul a hadi jóléti intézmények iránt kifogyhatatlan bőségszerű nagyközönséghez, hogy gyűjtsék össze a birtokukba kerülő már elhasznált s felülbélyegezett, nekik értéktelen magyar hadi-postabélyegeket (valamint az árvízkarosultak javára kibocsátott magyar postabélyegeket is) s küldjék azokat a következő cím alá: Budapest, I., Budafoki-út 41/a. Tisztelettel kérjük, hogy csakis a fenti bélyegeket küldjék, mert a többinek semmi néven nevezendő hasznát nem vesszük. Csak arra kell ügyelniük, hogy e hadi és árvízi bélyegeket teljesen épen vágják ki a borítékokból. Az így hozzánk juttatott hadi- és árvíz-bélyegekkel ki-ki egy-egy téglával járulhat a napjainkban annyira halaszthatatlan «Erzsébet»-Otthon felépítéséhez. Egyben bizalommal ajánljuk mindenkinek meleg figyelmébe az ugyanazon célt szolgáló egyesületi sorsjegy-akciónkat is, mely a katonai és polgári kormányhatóságok legéberebb ellenőrzése alatt áll és szokatlanul nagy nyeresémszélességgel páratlan a maga nemében. A nyeresémszélesség 80,000 kor.,

a főnyeremény 14 kg. finom arany-, a második 85 kg. finom ezüstöntvény stb. Egy sorsjegy ára 1 korona. A húzás visszavonhatatlanul folyó évi június 5-ikén lesz.

Vasúti árudíjszabások beszerzése. A kassai kereskedelmi és iparkamara nyomatékosan figyelmezteti az ipari és kereskedelmi érdekeltséget, hogy vasúti árudíjszabások beszerzése végett nem az államvasutak igazgatóságához, hanem a m. kir. kereskedelmi múzeum igazgatóságához forduljanak, mivel a vasúti árudíjszabások, megállapodás értelmében, kizárólag a kereskedelmi múzeum vezetése alatt álló központi díjszabáslárústó-irodánál árusíthatnak.

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző, Koós Ernő és Frigyes.

Rohitschi ásványvizek

Tempel □ Styria □ Donati források.

Tiszta természetes töltés.

Kitűnő gyógyvíz

gyomor- és bélbántalmak Orvosok által
(vérhas, hasmenés, tifusz) ajánlva!

húgszervi bajok

cukorbetegség

Biztos májbetegség ellen!
gyógyeredmény!

Nagybani raktár Magyarország részére:

HOFFMANN JÓZSEF, Budapest, V., Báthory-u. 8.

Legjobb eredményt

□□□ érünk el, ha □□□
az EPERJESI LAPOKban
□□□□ hirdetünk! □□□□

■ Kiadó lakás. ■

5 szoba, fürdő- és cselédszoba, kert, vízvezeték, villanyvilágítás, május 1-jétől kiadó Engländer Adolfnál, Szebeni-út 22.

Bővebb felvilágosítást ad:
Groszwirtné, Szebeni-út II.

Pénzt és munkát
takarít meg, ha

hirlapjait

KÖSCH ÁRPÁD
papírüzletében
■ fizeti elő! ■

PASZTERNÁK MANÓ

bútorszállítási vállalat :: Eperjes

Iroda F6-u. 144. Lakás Kovács-u. 14. Telefon 105.

Költözködések

szakszerű, pontos lebonyolítása helyben és vidéken.

Nyomatott Kösch Árpád könyvnyomtató-intézetében, Eperjesen.

URÁNIA

VÁROSI MOZGÓKÉPSZINHAZ.

Április 24-ikén, szombaton és
25-ikén, vasárnap:

A láthatatlan tanú.

Minden eddigi trükkfilmet elhomályosító
bűnügyi történet 3 részben.

A főszerepeket a legkiválóbb
moziművészek kreálják.

Bútorszállításokat

szabad, zárt és nyitott kocsikban
valamint mindennemű árú szállítását helyben és vidéken jutányos árak mellett vállal

BIRKENBAUM ADOLF
katonai kincstári szállító, Eperjes. Telefon 34.

Geschmackvolle, elegante u. leicht ausführbare Toiletten

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR“. Jährlich 24 reich illustrierte Hefen mit 43 farbigen Modabbildern, mehr als 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefen 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:

- „Wiener Kinder-Mode“
- „Für die Kinderstube“
- „Für ältere und stärkere Damen“
- „Für Haus und Küche“
- „Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten eigene Bedarft und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennige unter Garantie für tadelloso Passen. — Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpendorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

Felsőkörút 27. számú

háza

szabadkézből eladó.

Bővebbet ugyanott.

Steckenpferd- liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertületekben stb. Hasonlóképpen kítűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kítűnő szer női kezek gondozására.

EP

Előfizetési
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Hirdetési díj: Egy
pétisor egyszeri h
15 l. Közlemények s

Az er

Az a beszé
miniszterelnök
megnyit tanác
gyar parlame
egyik kimagas
csupán állam
mely főleg a
elégge föl ner
az országra
azoknak a na
monstrálása á
nemzetből a h
váltottak s am
nyesülése úgy
delmünk kime
sunkra nézve
biztosítékokat

Valóságos
ez a beszéd az
melyeket mi
minden rétege
a magyar vité
világ bámulat
midőn az orc
nemcsak egy
fölnyét azzal
tenetes küzde

Tava

Elcsépelet tém
mert az első tava
hogyan igyekszünk

Behatol, s r
maszt életre.

A legelfásult
észre sem vesszük
lassan engedve, h
melyet a tavasz

A sejtelmes,
kicsalt szürke, e

Tele volt a ré
sárga virágok elv
váltaknak át, me

Fiatallányo
ték — férőhűsége

Ne fe

WOH